

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL SANITARINIO TRANSPORTO, KURIUO PERVEŽAMI Į ASMENS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS ĮSTAIGAS LIGONIAI IR ASMENYS, ĮTARIAMI, KAD SERGA
UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS, VALYMO, DEZINFEKCIJOS, DEZINSEKCIJOS
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2006 m. lapkričio 6 d. Nr. V-902
Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo (Žin., 1996, Nr. [104-2363](#); 2001, Nr. [112-4069](#)) 8 straipsnio 4 dalį:

1. T v i r t i n u Sanitarinio transporto, kuriuo pervežami į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ligoniai arba asmenys, įtariami, kad serga užkrečiamosiomis ligomis, valymo, dezinfekcijos, dezinfekcijos tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 22 d. įsakymą Nr. 379 „Dėl Sanitarinio transporto, kuriuo pervežami į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ligoniai arba asmenys, įtariami, kad serga užkrečiamosiomis ligomis, dezinfekcijos (dezinfekcijos) taisyklių ir užkrečiamųjų ligų, kai atliekama sanitarinio transporto dezinfekcija, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [79-3363](#)).

3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę ministerijos sekretoriui pagal administravimo sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RIMVYDAS TURČINSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2006 m. lapkričio 6 d. įsakymu
Nr. V-902

**SANITARINIO TRANSPORTO, KURIUO PERVEŽAMI Į ASMENS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS ĮSTAIGAS LIGONIAI ARBA ASMENYS, ĮTARIAMI, KAD SERGA
UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS, VALYMO, DEZINFEKCIJOS, DEZINSEKCIJOS
TVARKOS APRAŠAS**

1. Sanitarinio transporto, kuriuo pervežami į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ligoniai arba asmenys, įtariami, kad serga užkrečiamosiomis ligomis valymo, dezinfekcijos, dezinfekcijos tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja sanitarinio transporto, kuriuo pervežami į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ligoniai, asmenys, įtariami, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis (toliau – pacientai), išvardyti šio Tvarkos aprašo 2 punkte, valymo, dezinfekcijos, dezinfekcijos atlikimą.

2. Pacientai pagal užkrečiamosios ligos sukėlėjo perdavimo riziką skirstomi į šias kategorijas:

2.1. A kategorijos pacientai – asmenys, kuriems įtariama arba diagnozuota užkrečiamoji liga, tame skaičiuje ŽIV, virusiniai hepatitai, tuberkuliozė (išskyrus plaučių tuberkuliozės atvirąją formą), tačiau darbuotojai ar kitas vežamas pacientas dėl žemos sukėlėjo perdavimo rizikos užsikrėsti negali;

2.2. B(1) kategorijos pacientai – asmenys, kuriems įtariama arba diagnozuota atvirosi plaučių tuberkuliozė, meningokokinis meningitas, difterija, juodligė, vėjaraupiai, išsivysčiusioji juosiančioji pūslelinė, cholera, vidurių šiltinė, pasiutligė, taip pat vemiantys, viduriuojantys bei infekuoti meticilinui atspariais auksiniais stafilokokais (MRSA), vankomicinui atspariais enterokokais (VRE);

2.3. B(2) kategorijos pacientai – asmenys, kuriems įtariamos arba diagnozuotos virusinės hemoraginės karštligės, beždžionių raupai, raupai, maras, plaučių juodligė, utėlių platinamos epideminė šiltinė ir grįžtamoji karštligė, sunkus ūmus respiracinis sindromas (SŪRS).

3. Įstaigoje, kuri sanitariniu transportu veža pacientus, turi būti darbuotojų rankų, medicinos įrangos ir instrumentų, paciento slaugos priemonių, automobilio salono ir jo inventoriaus higienos (dezinfekcijos) planas, parengtas pagal šio Tvarkos aprašo ir Lietuvos higienos normos HN 47-1: 2003 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Higieninės ir epidemiologinės priežiūros reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-136 (Žin., 2003, Nr. [29-1213](#)), reikalavimus. Planą rengia paskirtas asmuo, atsakingas už infekcijų kontrolę įstaigoje.

4. Sanitarinio transporto valymui, dezinfekcijai, dezinfekcijai reikalinga ši įranga ir priemonės: sandariai uždaromi, nedūžtantys, nepraduriami medicininių atliekų konteineriai panaudotiems vienkartiniams aštriems daiktams sudėti ir dezinfekuoti; neperšlampantys plastikiniai maišai užterštiems paciento krauju, kūno skysčiais, sekretais, ekskretais ir naudotiems B kategorijos paciento skalbiniams, patalynei sudėti; maišai švarioms ir panaudotoms šluostėms sudėti; vienkartinės absorbuojančios skysčius servetėlės, šluostės užterštų krauju ir kitais kūno skysčiais, sekretais, ekskretais paviršių valymui, dezinfekcijai, vienkartinės šluostės grindų valymui, dezinfekcijai; cheminiai dezinfekcijos preparatai, dezinfekcijos priemonės utėlėms, niežų erkėms naikinti; cheminių dezinfekcijos, dezinfekcijos preparatų tirpalų purkštuvai sanitarinio transporto dezinfekcijai, dezinfekcijai atlikti.

5. Sanitarinio transporto darbuotojai turi būti aprūpinti:

5.1. darbo drabužiais (chalatais, kostiumais, prijuostėmis) ir medicininėmis pirštinėmis;

5.2. galvos dangalais (medicinine kepuraitė, gobtuvu);

5.3. akių ir veido apsauginėmis priemonėmis (akiniais, medicininėmis kaukėmis, veido skydeliais);

5.4. kvėpavimo takų apsauginėmis priemonėmis (respiratoriais);

5.5. apsaugine avalyne.

6. Darbuotojų darbo drabužiai, avalynė, rankų, veido, kvėpavimo takų apsauginės priemonės gali būti vienkartinės arba naudojamos pakartotinai. Darbo drabužiai (chalatai, kostiumai), galvos dangalai (medicininės kepuraitės, gobtuvai), kurie naudojami pakartotinai, turi būti iš audinių, tinkamų skalbti medicininių skalbinių skalbimo režimais.

7. Darbuotojas, atlikdamas procedūras, kurių metu galimas drabužių užteršimas paciento krauju ir kitais kūno skysčiais, sekretais, ekskretais, privalo dėvėti neperšlampamus darbo drabužius (neperšlampamą chirurginį chalata arba chirurginį chalata su neperšlampamais rankogaliais arba rankovėmis ir vienkartinę plastikinę prijuostę).

8. Darbuotojas, atlikdamas procedūras, kurių metu galimos paciento kraujo ir kitų kūno skysčių čiurkšlės, pūslai arba skysčiai gali išsitaškyti, turi dėvėti galvos dangalą (medicininę kepuraitę arba gobtuvą) ir užsidėti akių ir veido apsaugines priemones (akinius, medicininę kaukę arba veido skydelį).

9. Jei atliekant procedūras kojos gali būti suterštos paciento krauju ir kitais kūno skysčiais, darbuotojai turi dėvėti neperšlampamą chalata arba prijuostę, dengiančią kojas, ir neperšlampamą avalynę.

10. Sanitarinio transporto darbuotojai, pervežantys ligonius, asmenis, įtariamus, kad serga užkrečiamosiomis ligomis (cholera, virusinėmis hemoraginėmis karštimomis, beždžionių raupais, raupais, maru, SŪRS), turi naudoti asmenines apsaugines priemones, atitinkančias Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 186 „Dėl Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų asmeninių apsauginių priemonių, dėvimų teikiant paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir naudojimosi jomis taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [45-1734](#)) reikalavimus.

11. Valikliai, dezinfekcijos, dezinfekcijos preparatai ir jų tirpalų purkštuvai turi būti naudojami pagal gamintojų rekomendacijas, pateiktas instrukcijose (aprašymuose) vartotojams.

12. Cheminių dezinfekcijos, dezinfekcijos preparatų instrukcijose (aprašymuose) turi būti ši informacija: preparato sudėtis, veikliųjų medžiagų pavadinimai, biocidinės ir kitos savybės, paskirtis, naudojimo aprašymas (apdorojimo būdai, dozavimas, dezinfekcijos, dezinfekcijos poveikio trukmė).

13. Darbuotojai, dirbantys su cheminiais dezinfekcijos, dezinfekcijos preparatais, turi laikytis saugos ir sveikatos taisyklių, nurodytų preparatų saugos duomenų lapuose, pateiktuose pagal 2001 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. 687 „Dėl saugos duomenų lapo reikalavimų ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [26-946](#)), reikalavimus.

14. Sanitarinio transporto valymui, dezinfekcijai, dezinfekcijai naudojami šie būdai: šveitimas, mirkymas, šluostymas, purškimas.

15. Pagrindinės sanitarinio transporto valymo, dezinfekcijos, dezinfekcijos atlikimo taisyklės:

15.1. vienkartiniai naudoti instrumentai, daiktai sudedami ir dezinfekuojami pagal Lietuvos higienos normos HN 66: 2000 „Medicininis atliekų tvarkymas“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 242 (Žin., 2000, Nr. [39-1106](#)), reikalavimus;

15.2. daugkartinio naudojimo medicinos instrumentai renkami į uždaras talpyklas ir valomi, dezinfekuojami, jei reikia, sterilizuojami pagal Lietuvos higienos normos HN 47-1: 2003 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Higieninės ir epidemiologinės priežiūros reikalavimai“ reikalavimus;

15.3. nuvežus pacientą, valomi ir dezinfekuojami naudoti medicinos prietaisai (stetoskopas, kraujospūdžio aparato manžetė ir kiti), paciento slaugos priemonės (basonai, šlapimo surinkimo indai);

15.4. automobilio salono ir aplinkos daiktų valymo ir dezinfekcijos reikalavimai:

15.4.1. medicinos įranga arba jos dalys, kurių negalima drėgnai valyti ir dezinfekuoti, padengiamos vienkartiniais dangalais, nelaidžiais kraujui ir kitiems kūno skysčiams. Po kiekvieno

paciento pervežimo jie pakeičiami švariais, o užteršti krauju ir kitais kūno skysčiais, sekretais, ekskretais – tuoj pat;

15.4.2. vizualiai švarūs aplinkos daiktai, kurių tiesiogiai pacientas neliečia, arba daiktai, kurie liečiasi su nepažeista paciento oda, valomi muilu ir šiltu vandeniu arba pramoninės gamybos paviršių valikliais arba valikliais su antimikrobiniais priedais;

15.4.3. vizualiai švarūs aplinkos daiktai ir paviršiai, kuriuos dažnai liečia pacientai, dezinfekuojami žemo lygio cheminės dezinfekcijos priemonėmis. Užteršti krauju ir kitais kūno skysčiais, sekretais, ekskretais daiktai ir paviršiai dezinfekuojami vidutinio lygio cheminės dezinfekcijos priemonėmis (Lietuvos higienos norma HN 47-1: 2003 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Higieninės ir epidemiologinės priežiūros reikalavimai“);

15.4.4. vizualiai švarių paviršių (mažų plotų), jeigu jie patvarūs alkoholiams, greitajai dezinfekcijai tinka purškiamieji pramoninės gamybos alkoholiniai koncentratai;

15.4.5. basonai, šlapimo surinkimo indai ir kitos panaudotos slaugos priemonės dezinfekuojamos šiluminės dezinfekcijos būdu, apdorojant automatinėse slaugos priemonių plovimo – dezinfekcijos mašinose, arba cheminiu (rankiniu) būdu, mirkant cheminių dezinfekcijos preparatų tirpaluose;

15.5. automobilio salonas (grindys, durų rankenos) ir inventorių (vežimėlis, neštuvai, čiužiniai, kėdės) valomi kasdien (pamainos pabaigoje);

15.6. visi automobilio salono (sienos, grindys, durų vidinis paviršius, rankenos) ir aplinkos daiktų (medicinos įrangos, inventoriaus) paviršiai valomi vieną kartą per savaitę;

15.7. nuvežus pacientą, tuoj pat valomi ir dezinfekuojami krauju ir kitais kūno skysčiais, sekretais, ekskretais užteršti salono ir aplinkos daiktų paviršiai;

15.8. nuvežus B(1) kategorijos pacientą arba B(2) kategorijos pacientą, kuriam įtariama arba diagnozuoti beždžionių raupai, raupai, plaučių juodligė, ūmus respiracinis sindromas, tuoj pat atliekama sanitarinio transporto visų salono ir aplinkos daiktų paviršių dezinfekcija. Nuvežus B(2) kategorijos pacientą, kuriam įtariamas arba diagnozuotas maras, virusinės hemoraginės karštligės atliekamos dezinfekcija ir dezinsekcija, o B(2) kategorijos pacientą, kuriam įtariama arba diagnozuota utėlių platinamos epideminė šiltinė arba grįžtamoji karštligė, – dezinsekcija;

15.9. cheminiai dezinfekcijos, dezinsekcijos preparatai dezinfekcijai, dezinsekcijai parenkami pagal įtariamą užkrečiamosios ligos sukėlėją, pernešėjo atsparumą dezinfekcijos, dezinsekcijos preparato veikliosioms medžiagoms;

15.10. sanitarinio transporto dezinfekcija, dezinsekcija purškimo būdu atliekama atviroje arba dengtoje transporto aikštelėje;

15.11. po dezinfekcijos, dezinsekcijos automobilio salonas vėdinamas.
